GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 192. *Mercurĭ, 27 Augustŭ (8 Septemvre).* **1886.**

Braşovŭ, 26 Augustŭ 1886.

„Anarchia domnesce în Bulgaria şi în Rumelia". Acesta este buletinulŭ celŭ mai nou ce sosesce din Sofia. Principele Alexandru e gata sĕ părăséscă Bulgaria şi aştéptă numai sĕ se formeze unŭ consiliu de reginţă séu sĕ se întrunéscă adunarea naţională spre a remite puterile sale în mânile acestora.

Conducĕtorii bulgarĭ începŭ a se deda cu idea, că trebue sĕ se despărţéscă de prinţulŭ lorŭ, cu tóte că le este aşa de simpaticŭ. Singurŭ Stambulov pare a stărui mereu ca sĕ înduplece pe prinţulŭ Alexandru de-a rĕmâné în ţéră.

Dér décă li se impune sĕ jertféscă pre prinţulŭ lorŭ iubitŭ, Bulgarii în schimbŭ cerŭ dela Ţarulŭ sĕ le garanteze independenţa. Acésta ne face impresiunea ca şi când mielulŭ ar cere lupului sĕ-i cruţe pielea.

Patru suntŭ condiţiunile ce le-a pusŭ guvernulŭ bulgarŭ Rusiei. Intâiu sĕ le spună pe cine va candida la tronulŭ Bulgariei, alŭ doilea sĕ promită, că nu va ocupa Bulgaria, alŭ treilea sĕ garanteze mănţinerea constituţiei şi neamesteculŭ în afacerile interne bulgare şi în fine sĕ trimétă unŭ generalŭ rusŭ, însĕ numai ca ministru de resbelŭ, ca sĕ reorganiseze armata, însĕ sĕ nu aducă cu sine nicĭ unŭ oficerŭ rusescŭ.

Depeşa ce-o primimŭ aḍi din Sofia ne spune că cabinetulŭ rusescŭ a şi rĕspunsŭ la propunerile bulgare prin consululŭ sĕu declarândŭ, că Rusia n'are nicĭdecum intenţiunea de a se amesteca în afacerile interne ale Bulgariei, că la ocupaţiune nicĭ nu se gândesce, ér câtŭ pentru trimeterea unui comisarŭ rusescŭ nu póte fi vorbă de acésta pe câtŭ timpŭ prinţulŭ Alexandru va rĕmâné în Bulgaria.

Nu scimŭ décă acestŭ rĕspunsŭ va mulţumi pe Bulgarĭ, căcĭ punctulŭ celŭ mai delicatŭ: trimiterea comisarului rusescŭ şi misiunea luĭ rĕmâne pendentŭ şi neresolvatŭ.

Se póte că domnii Stambulov şi Radoslavov vorŭ continua negociările cu cabinetulŭ rusescŭ ca sĕ ajungă la o definitivă înţelegere. Intr'aceea însĕ iese la ivélă cestiunea atitudinei marilorŭ puteri în faţa schimbărilorŭ din Bulgaria.

Este neîndoiosŭ că principele Bismarck a încheiatŭ o convenţiune cu d-lŭ de Giers la Franzensbad şi pare fórte probabilă versiunea care circulă în cercurile diplomatice, că cancelarulŭ germanŭ s'a învoitŭ ca Bulgaria şi Rumelia sĕ cadă cu totulŭ în sfera de puterea Rusiei Dér cum şi sub ce condiţiunĭ? Ce despăgubire va primì „aliata" Austro-Ungariă?

Aceste suntŭ gravele întrebărĭ ale ḍilei. Se vorbea, că Austro-Ungaria va fi recompensată concedândui-sĕ anecsiunea Bosniei şi a Herţegovinei. Acum însĕ după ce presa ruséscă a redicatŭ energice proteste contra unui asemenea planŭ se vorbesce numai de o mică întindere a ocupaţiunei austro-ungare.

„Rusia — scrie „Novoie Vremia" — nu póte admite nicĭodată, ca să se stabiléscă în peninsula balcanică unŭ duşmanŭ, care este mai periculosŭ decâtŭ Turcia." Acestŭ limbagiu e destulŭ de clarŭ şi décă Rusia se va învoì pentru momentŭ la o întindere a ocupaţiunei monarchiei nóstre, acésta o va face numai cu cugetulŭ reservatŭ, ca într'o bună diminéţă sĕ pre tindă dela ea sĕ părăséscă ţĕrile ocupate.

Inţelegemŭ fórte bine acţiunea principelui Bismarck, care are de scopŭ a isola Francia, păstrându'şi amiciţia Rusiei, dér nu înţelegemŭ cum va sci elŭ sĕ împace pe aliaţii sĕi dela Viena cu concesiunile ce le face Rusiei în peninsula balcanică.

Neliniştea ce se observă în pressa austroungară asupra mersului lucrurilorŭ este dér mai multŭ decâtŭ justificată şi este fórte firéscă încordarea, cu care lumea politică aştéptă sĕ védă desnodământulŭ nouei fase în care a întratŭ marea cestiune a Orientului.

Abdicarea principelui Alexandru.

(»Agenţia Havas«)

Sofia, 5 Septemvre. — Prinţulŭ a pronunţatŭ unŭ discursŭ în care a anunţatŭ intenţiunea sa de a se retrage. Acestŭ discursŭ a fostŭ tradusŭ în diferite sensurĭ. Étă sensulŭ esactŭ:

„In timpŭ de 7 anĭ am lucratŭ pentru independenţa Bulgariei şi pentru desvoltarea intereselorŭ ei. Preocupaţiunea mea constantă a fostŭ mai cu sémă armata şi oficerii ei.

Eu considerŭ pe aceştĭ din urmă ca fiindŭ familia mea, ca copii mei. Eramŭ asiguratŭ asupra situaţiunei mele personale vĕḍĕndu-mĕ încongiuratŭ de oficerĭ, carĭ au fostŭ tovarăşii mei în luptele nóstre pentru gloria Bulgariei. (In acestŭ momentŭ lacrĕmile curgeau din ochii prinţului.)

Elŭ reluă: In acéstă tristă nópte dela 21, auḍindŭ sgomotŭ, cerui înainte de tóte, décă suntŭ trupe. Mi s'a rĕspunsŭ într'unŭ modŭ afirmativŭ şi chiarŭ de atuncĭ eramŭ liniştitŭ, căcĭ aveamŭ încredere în armata mea. Cu tóte aceste evenimente nenorocite, nu sunt desilusionatŭ asupra oficerilorŭ mei, ei fură la înălţimea situaţiunei turburate ce a urmatŭ după plecarea mea; graţiă lui Popoff şi Muttkuroff (aci prinţulŭ îmbrăţişă pe aceştĭ oficerĭ) onórea oficerilorŭ bulgarĭ este restabilită şi vĕdŭ astăḍĭ împrejurulŭ meu oficerĭ ce suntŭ devotaţĭ. Potŭ părăsi Bulgaria adresândŭ laude acestorŭ oficerĭ, căcĭ ordinea nu va fi turburată.

Orĭ-care ar fi circumstanţele în carĭ mĕ voiu găsi, voiu pune influenţa mea în serviciulŭ Bulgariei şi voiu ruga pe Dumneḍeu pentru ea. Sufletulŭ meu va fi în totdéuna cu oficerii mei şi voiu fi celŭ dintéiu a cere se fiu admisŭ ca voluntarŭ într'o campaniă, alŭ căruí obiectŭ va fi Macedonia.

In fine nu potŭ rĕmâné în Bulgaria, căcĭ Ţarulŭ nu voesce şi fiindŭ că presenţa mea în ţéră este contrariă intereselorŭ sale. Sunt nevoitŭ sĕ mĕ coborŭ de pe tronŭ.

Maiorulŭ Popoff ḍise atuncĭ: »Am fostŭ, suntemŭ şi ,vomŭ fi în totŭd'auna cu tine, curagiu decĭ! şi înainte!"

Prinţulŭ a rĕspunsŭ: »Independenţa Bulgariei cere ca se părăsescŭ ţéra căcĭ décă aşĭ rĕmâné ar fi o ocupaţiune rusésca. Dér înainte de a pleca voiu consulta pe ofiţerii superiorĭ ai armatei şi voiŭ constitui o regenţă, care va căuta sĕ, păzéscă interesele ofiţerilorŭ. In orĭ-ce casŭ eu contesŭ pe armată.

Consululŭ Germaniei s'a dusŭ la Palatŭ; D. Bogdanoff, consululŭ Rusiei s'a dusŭ şi elŭ. Prinţulŭ a confirmatŭ acestui din urmă hotărîrea sa de a părăsi puterea în scurtŭ termenŭ.

Astăḍĭ e unŭ mare consiliu, la care vorŭ asista d. Stambulov şi Karavelov.

E probabilŭ că constituirea regenţei va fi hotărîtă aci.

Prinţulŭ ar fi manifestatŭ intenţiunea de a părăsi Sofia peste 2 ḍile.

Cu tóte aceste situaţiunea se póte modifica de aḍi până mâne. Pare că surescitaţiunea oficerilorŭ e fórte mare şi că ar putea aduce noi complicaţiunĭ împedecândŭ pe Prinţŭ de a pleca. In orice casŭ ei nu ascundŭ intenţiunea lorŭ de a refusa trimiterea în Bulgaria a unui delegatŭ rusŭ. Ei vorŭ ţiné astăḍĭ o nouĕ întrunire şi vorŭ comunica Prinţului hotărîrile lorŭ în casulŭ când prinţulŭ ar pleca.

Oraşulŭ Sofia e liniştitŭ.

Sofia, 4 Septemvre, (10 ore 20 m.) — Rĕspunsulŭ Ţarului şi cunóscerea intenţiunilorŭ Germaniei au produsŭ astăséră o descuragiare generală. E aprópe sigurŭ că abdicarea Prinţului este apropiată.

După ovaţiunile şi defilarea trupelorŭ, prinţulŭ intră în palatŭ. Era fórte tristŭ. Când corpulŭ diplomaticŭ şi oficerii fură întrunitĭ în salonulŭ celŭ mare, prinţulŭ intră şi pronunţă o alocuţiune. Elŭ îşi exprimă profunda durere pentru purtarea trupelorŭ rebele şi a oficerilorŭ carĭ luptară alăturĭ cu dênsulŭ, vorbì apoi de dispoziţiunile Ţarului faţă cu dênsulŭ; cutĭ oficerilorŭ rĕspunsulŭ Ţarului şi spuse că va consulta pe oficerii superiorĭ ai armatei şi pe poporŭ, şi pe urmă va fi gata a face sacrificiulŭ necesarŭ.

Pe când prinţulŭ pronunţa aceste cuvinte elŭ plângea şi emoţiunea era pe faţa tuturorŭ.

Unŭ membru alŭ corpului diplomaticŭ obiectându-i că ofiţerii rebelĭ nu constitue decâtŭ unŭ micŭ grupŭ, Prinţulŭ îi rĕspunse: »Acestia suntŭ cei mai bunĭ ofiţerĭ. Nu îmĭ facŭ ilusii."

Tótă asistenţa se retrase fórte mişcată. Scena fù atingĕtóre. După ofiţerĭ se presentară funcţionarii în faţa prinţului. Acesta le ḍise: »Vĕ mulţămescŭ pentru simţĕmintele ce exprimaţĭ în privinţa mea, dér am o rană deschisă în inimă. Ca omŭ, ḍise elŭ, am defectele mele, dér ca Prinţŭ, credŭ că mĭ-am făcutŭ totdéuna datoria. N'am greşitŭ nicĭ odată. Pretutindenĭ unde voiŭ fi voiŭ ruga pe Dumneḍeu pentru fericirea Bulgariei.«

Prinţulŭ tremura puţinŭ când vorbia, strângea cu convulsiune mânerulŭ săbiei.

Astăséră se va ţine o mare întrunire a ofiţerilorŭ. Excitarea e fórte mare printre dênşii. Consululŭ Germaniei s'a dusŭ séra la palatŭ. D. Karavelov, pusŭ în libertate astă séră, se crede că va fi chematŭ aci.

Constantinopolŭ, 4 Septemvre. (Cale indirectă). După scirĭ oficiale ce ne vinŭ din Sofia anarchia domnesce în Bulgaria şi în Rumelia. De altminterĭ prinţulŭ Alexandru e cu totulŭ desarmatŭ din causa imposibilităţei în care se găsesce de a se purta aspru cu conspiratorii şi acésta pentru a menaja pe Rusia.

In cercurile diplomatice situaţiunea se resumă cum urméză: O înţelegere franco-rusă chiar secretă pare a fi devenitŭ imposibilă, căcĭ prinţulŭ de Bismarck a despăgubitŭ pe Rusia dându'i Bulgaria şi Rumelia, apoi confirmândŭ Austriei ocuparea décă nu şi anexarea Bosniei şi Herzegovinei, dispoziţiune ce probabilŭ s'ar întinde şi asupra Albaniei. Cercurile diplomatice nu consideră ca imposibilŭ ca prinţulŭ de Bismarck sĕ caute a aduce o înţelegere anglo-rusă, despăgubindŭ pe Anglia cu órecarĭ compensaţiunĭ în Egyptŭ. De altminterĭ circulă sgomotulŭ că Anglia ar avé de gândŭ sĕ proclame anexarea Cyprului ca rĕspunsŭ la afacerea Batumului. Prinţulŭ de Bismarck, isolândŭ astfelŭ pe Francia, nu ar despera de a face pe acésta sĕ ajungă la o înţelegere cu Germania.

Sofia, 5 Septemvre. O parte din oficerii rebelĭ se ḍice că au căutatŭ sĕ trécă graniţa turcéscă; vr'o douĕḍecĭ au fostŭ arestaţĭ de autorităţile bulgare şi trei au fostŭ omorîţĭ de soldaţii turcĭ. D-nii Radoslavoff şi Stambuloff au făcutŭ astăḍĭ unŭ demersŭ pe lângă consulii puterilorŭ pentru a le espune situaţiunea. Guvernulŭ a caracterisatŭ mai multŭ demersulŭ sĕu pe lângă d. Bogdanoff, consululŭ Rusiei, spunĕndŭ representantului Ţarului că prinţulŭ e decisŭ a pleca şi că poporulŭ şi armata bulgară, *sacrificândŭ ataşamentulŭ lorŭ cătră prinţŭ, au dreptulŭ în schimbŭ la garanţii pentru independenţa Bulgariei.* Consululŭ Rusiei era decĭ rugatŭ de a transmite la Petersburgŭ următórele puncte:

1. Care va fi candidatulŭ rusŭ la tronulŭ Bulgariei?
2. Bulgaria doresce a avé promisiunea că nu va îndura o ocupaţiune rusésca.
3 Constituţiunea actuală va fi mănţinută şi Bulgarii vorŭ avé tótă libertatea pentru a conduce afacerile lorŭ interióre.
4. Rusia va trimite, décă doresce, unŭ generalŭ rusŭ, dér numai ca ministru de resbelŭ, pentru a dirige reorganisarea armatei. întrebuinţândŭ oficerĭ Bulgarĭ şi nicĭ unŭ Rusŭ.

Consululŭ Rusiei a telegrafatŭ îndată aceste patru puncte şi se aştéptă rĕspunsulŭ. Décă rĕspunsulŭ Rusiei nu va fi favorabilŭ, e temere de evenimente grave, fiindŭ dată dispoziţiunea spiritelorŭ în armată.

Sofia, 5 Septemvre (11 óre 55.) — Adunarea naţională bulgară e convocată pentru ḍiua de 11 Septemvre. Nu se scie décă prinţulŭ va pleca înaintea întrunirei sale. Rĕspunsulŭ Rusiei a aşteptatŭ cu mare nerăbdare. E probabilŭ că cestiunile supuse cabinetului din St. Petersburg sĕ dea locŭ la nouĕ negociărĭ; Comunicândŭ aḍi diminéţa espunerea situaţiunei, consuli-

lorŭ străinĭ, d-nii Stambulov şi Radoslavov au rugatŭ pe representanţii puterilorŭ sĕ ceară guvernelorŭ lorŭ respective opiniunile lorŭ asupra punctelorŭ supuse aprobaţiunei rusescĭ. Tóte aceste rĕspunsurĭ nu vorŭ sosi aci decâtŭ peste câte-va ḑile.

Pressa europénă şi corespondenţa dintre Ţarulŭ şi Alexandru.

Schimbulŭ de depeşĭ ce s'a făcutŭ în ḑilele acestea între Ţarulŭ Rusiei şi între prinţulŭ Alexandru alŭ Bulgariei se comentéză în felurite chipurĭ de pressa europénă.

„Breslauer Zeitung' ḑice că acestŭ faptŭ în Berlinŭ n'a produsŭ nicĭ o surprindere, căcĭ ideа că prinţulŭ după restabilirea ordinei va abdica de bunăvoiă — décă póte face acésta cu onóre — sa ventilatŭ de mai multe orĭ.

»Post“ ridică unŭ strigătŭ de triumfŭ şi declară de blamaţĭ pe aceia, carĭ în lovitura de statŭ n'au voitŭ sĕ salute unŭ simptomŭ pacĭnicŭ.

„National-Zeitung« ḑice că din rĕspunsulŭ Ţarului trebue sĕ se deducă, că elŭ nu se împacă cu prinţulŭ Alexandru. Abdicarea trebue sĕ urmeze. Elŭ se va întórce acasă nu ca isgonitŭ, ci ca unŭ principe care pentru binele poporului sĕu se jertfesce bucurosŭ.

»Vossische Zeitung“ se esprimă în acelaşĭ modŭ.

„Kreuz Zeitung“ ḑice că de sigurŭ telegrama Ţarului nu va influinţa opiniunea publică în favórea Rusiei.

»Reichsbote“ ḑice că pentru ruşinósa festă ce i s'a jucatŭ prinţului Alexandru în Bulgaria n'au sĕ rĕspundă Germania şi Austro-Ungaria Vinovatulŭ nu va scăpa de pedépsă. Nimenea nu crede că cu abdicarea prinţului Alexandru e resolvată cestiunea bulgară, din contră tocmai atuncĭ devine mai ardetóre şi mai grea. Cu tóte astea trebue sĕ se aştepte omulŭ la abdicare.

„Norddeutsche Allgemeine Zeutung“ încă nu s'a esprimatŭ în nicĭ unŭ felŭ.

„Times« îşĭ esprimă îngrijirea, că rĕspunsulŭ Ţarului, nicĭ ordine în Bulgaria, nicĭ încredere în Europa nu e de natură a produce. Depeşa prinţului Alexandru, a mersŭ până la estremŭ, întru câtŭ e compatibilŭ cu demnitatea unui omŭ şi principe. Rĕspunsulŭ Ţarului arată o ură neîmpăcată.

»Standard“ desaprobă în terminĭ fórte aspri telegrama prinţului Alexandru şi declară, că afectata supunere a unuia şi aroganta insolenţă a rĕspunsului celuilaltŭ s'au potrivitŭ de minune bine. Prinţulŭ a comisŭ prin acéstă telegramă o fórte seriósă greşală şi şĭ-a perdutŭ simpatiele poporului englesŭ, care nu'i va uita umilitórele-i cuvinte. Neasemĕnatŭ de aspru condamnă fóia lui Salisbury rĕspunsulŭ Ţarului. Fiindŭ ca principele cu acéstă îngenunchiare umilitóre a suferitŭ şi fiasco, ḑice fóia englesă, trebue sĕ ne aşteptămŭ la dispariţiunea lui

„Daily News“ ḑice că telegrama prinţului Alecsandru dovedesce, că acesta a vĕḑutŭ, că e părăsitŭ de Europa şi că entusiasmulŭ poporului sĕu nu-lŭ despăgubesce faţă cu lipsa de sprijinŭ din partea puterilorŭ.

»Daily Telegraph« desaprobă în modŭ violentŭ rĕspunsulŭ Ţarului.

»Morning Post« laudă telegrama lui Alexandru şi felicită Bulgaria că e guvernată de unŭ principe, care e totŭ aşa de dibaciu politicŭ ca şi vitézŭ soldatŭ. E o rătăcire a considera telegrama lui Alexandru ca o supunere. Rĕspunsulŭ Ţarului e totŭ aşa de confusŭ, pe câtŭ e de clară şi înţelésă telegrama lui Alexandru.

„Pester Lloyd“ ḑice că este de admiratŭ, că unŭ bărbatŭ, care pe câmpulŭ de luptă a arĕtatŭ celŭ mai mare curajŭ şi a manifestatŭ voinţă tare şi consciinţă de sine în tóte situaţiunile, s'a coborîtŭ până la atâta devoţiune şi ţine unŭ limbagiŭ, cum cu greu se va fi întrebuinţatŭ în acestŭ veacŭ din partea unui vasalŭ alŭ Porţii faţă cu Sultanulŭ. Era imposibilŭ ca prinţulŭ sĕ mérgă mai departe şi era imposibilŭ pentru Ţarulŭ de a rĕspunde mai fără consideraţiă faţă cu o asemenea apropiere. Prin acesta a dispărutŭ în prima liniă orĭce perspectivă pentru o înţelegere între Ţarulŭ şi prinţulŭ şi rĕsboiulŭ ruso-bulgarŭ întră în o făză nouă.

»Neue freie Presse' scrie că prin depeşa, adresată de prinţulŭ Alexandru la 18 Augustŭ la Petersburg, el a comisŭ o eróre, ce'n politică e mai rea decât o crimă. Până acum tînĕrulŭ prinţŭ a arĕtatŭ în tóte aşa de multŭ tactŭ şi curajŭ, încâtŭ numai réua voinţă îi pute blama paşii; de astădată însĕ orĭcă şĭ-a perdutŭ în emoţiune siguranţa, cu care mergea până aci pe calea'i dificilă, sĕu că a urmatŭ unŭ sfatŭ rĕu, ce i s'a datŭ póte dinadinsŭ. Telegrama sa către Ţarulŭ respiră o supunere, ce are unu caracterŭ cam orientalŭ şi cu privire la ultimele evenimente se apropiă de ipocrisiă. Prinţulŭ a creḑutŭ, se vede, că prin acéstă umilinţă va muia inima cea tare a Ţarului şi va redobêndi valórea lui. Conclusia telegramei este o curată nedibăciă şi nu înţelegemŭ cum prinţulŭ Alexandru a pututŭ fi aşa de rĕu inspiratŭ. Mai ânteiu nu e adevĕratŭ, că datoresce coróna Rusiei. Poporulŭ bulgarŭ l'a alesŭ de prinţŭ în basa tractatului din Berlinŭ şi marile puterĭ l'au confirmatŭ în demnitatea lui. Rusia a favorisatŭ numai alegerea, sperândŭ a găsi într'ênsulŭ unŭ instrumentŭ docilŭ. Alŭ doilea prinţulŭ Alexandru trebuia sĕ se fi informatŭ mai ântêiu, cum va fi primită la Petersburg propunerea sa, înainte de a oferi Ţarului abdicarea. Că a fostŭ neprevĕḑĕtorŭ şi nu s'a informatŭ prealabilŭ, se vede din rĕspunsulŭ Ţarului. Décă prinţulŭ Alexandru prevedea rĕspunsulŭ, şĭ-ar fi stilisatŭ altfelŭ depeşa şi póte că nicĭ n'ar fi adresat'o. Elŭ spera sĕ-şĭ amelioreze situaţia, şi a agravat'o; elŭ spera o primire graţiósă şi păţesce refuzulŭ celŭ mai bruscŭ.

„Republique Française“ pledéză pentru o înţelegere a Franciei cu Rusia contra Angliei.

„Temps« scrie, că rĕspunsulŭ Ţarului către prinţulŭ Alexandru va produce în totă Europa o impresiune dureróså. Acum Europa póte considera, ca pétră fundamentală a alianţei celorŭ trei împĕrăţii, lăsarea Constantinopolei Rusiei, ér o parte echivalentă Austriei, când se va împărţi Turcia. Statele orientale suntŭ dedicate protectoratului, de nu cuceririi.

Studenţii bulgarĭ şi principele Alexandru.

„L'Indépendance belge« publică o scrisóre din partea studenţilorŭ bulgarĭ din Liége şi Anvers, prin care o manifestă alipirea lorŭ către principele Alexandru şi se pronunţă cu energiă contra acelora, carĭ au voitŭ sĕ-lŭ rĕstórne. Acéstă scrisóre, pe care ḑiarulŭ belgianŭ o considera ca unŭ documentŭ interesantŭ privitorŭ la cestiunea bulgară, este cu atâtŭ mai caracteristică, cu câtŭ ea fù scrisă într'unŭ momentŭ, când reîntórcerea principelui Alexandru la Sofia era considerată ca neprobabilă. Étă scrisórea:

Domnule redactorŭ! In faţa evenimentelorŭ desfăşurate în Bulgaria, studenţii bulgarĭ din Liége şi Anvers credŭ de demnitatea lorŭ şi de o sfântă datoriă a lorŭ de a-şĭ manifesta într'unŭ momentŭ publicŭ simţĕmintele de carĭ suntŭ animaţĭ şi carĭ, de sigurŭ, suntŭ împărtăşite de marea maioritate a poporului bulgarŭ şi de clasele luminate ale naţiunei.

Sciţĭ de sigurŭ, domnule, că dela 1883, adecă dela restabilirea Constituţiunei, suprimată într'unŭ modŭ atâtŭ de violentŭ de generalii Ţarului, aflaţĭ în serviciu în ţéra nóstră, poporulŭ bulgarŭ începù sĕ se témă de influinţa guvernului rusŭ. Acésta era consecinţa naturală a esceselorŭ la carĭ acéstă influinţă dete locŭ în detrimentulŭ independenţei naţionale. Temerea contra Rusiei nu încetà sĕ se mărescă când se vĕḑù că guvernulŭ Ţarului, prin agenţii sĕi oficialĭ şi secreţĭ, nu se dădea înapoi din faţa nicĭ unui mijlocŭ pentru a susţiné şi a aţîţa încă şi mai multŭ lupta partidelorŭ politice în Bulgaria.

Astfelŭ diplomaţia rusă creḑù că trebue sĕ secundeze partidulŭ radicalŭ avêndŭ în fruntea lui pe Karavelov, când în 1883—4 lupta contra partidului guvernamentalŭ alŭ cărui capŭ era atuncĭ d. Zankoff, şi contra principalui Alexandru chiar, care cugeta póte sĕ întindă faţă cu poporulŭ prerogativele ce-i dădeau Constituţia. Cu tóte acestea, abia venì partidulŭ radicalŭ la putere şi prinţulŭ renunţà la orĭce reacţiune. Diplomaţia rusă se întórse numai decâtŭ spre Zancoviştĭ, carĭ până atuncĭ trecuseră de inamicĭ ai influinţei sale. Dela acea epocă — acésta se petrecea în véra anului 1884, — partidulŭ vechilorŭ liberalĭ lucrà contra aspiraţiunilorŭ naţionale, carĭ tindeau spre o independinţă mai complectă. Elŭ nu întârḑià, urmândŭ acéstă politică, sĕ-şĭ piérdă totă autoritatea, astfelŭ că în Sobranie partidulŭ nu numĕrà în scurtŭ timpŭ mai multŭ de treiḑecĭ de voturĭ. Principele Alexandru, în mijloculŭ acestorŭ competiţiunĭ de partide politice, îşĭ înţelese forte bine rolulŭ. Din acelŭ momentŭ, elŭ se alipì cu totulŭ la causa naţională, şi astfelŭ dobêndì repede simpatiele, naţiunei alŭ cărei campionŭ popularŭ devenì.

La 6/18 Septemvre anulŭ trecutŭ isbucnì revoluţia din Filipopolŭ. Poporulŭ bulgarŭ de atuncĭ se arătà cu totulŭ unitŭ cu principele sĕu şi mulţămită acestei unirĭ elŭ a triumfatŭ şi Marea Bulgariă a primitŭ botezulŭ sângelui în lipsa instructorilorŭ ei ruşĭ. Totŭ de atuncĭ Rusia înţelese necesitatea unei înţelegerĭ cu Zancoviştii şi de atuncĭ ea n'a încetatŭ sĕ esercite în tóte chipurile intrigĭ pentru a opri mersulŭ triumfalŭ alŭ poporului spre idealulŭ lui istoricŭ: Bulgaria unită şi indivisibilă.

Din nenorocire, ea reuşì, mulţămită unorŭ împrejurărĭ ameninţătóre şi slăbiciunei de caracterŭ a d-lui Karavelov, sĕ arunce guvernulŭ principelui în cele mai grave încurcăturĭ. Acesta fù silitŭ sĕ primescă numai unirea juridică cu Rumelia orientală, angajamentŭ, care îlŭ puse în posiţiă cu poporulŭ chiarŭ care voia unirea complectă. Nemulţămitŭ cu atâtŭ, d. Karavelov, în locŭ de a se silì sĕ împace elementele populare, se lăsà sĕ fiă tîrîtŭ pe o cale de autocratŭ şi'şĭ făcù poporulŭ cu totulŭ ostilŭ lui. Astfelŭ elŭ se afla între două focurĭ: d'o parte poporulŭ, care voia unirea complectă cu Rumelia; de cealaltă, Zancoviştii susţinuţĭ de guvernulŭ rusŭ înarmatŭ cu o armă forte de temutŭ: rublele sale.

Ultima sesiune a Sobraniei a arĕtatŭ câtŭ de grea era situaţia, Numai prin promisiunĭ şi concesiunĭ d. Karawelov rĕuşì a mai potoli exigenţele opiniunei publice şi a amâna isbucnirea furtunei. Din nenorocire elŭ nu se ţinù de cuvêntŭ. Sosirea la Sofia a unorŭ comisarĭ turcĭ şi numirea comisarilorŭ bulgarĭ pentru revisuirea statutului organicŭ alŭ Rumeliei orientale arĕtară tuturorŭ că promisiunile d-lui Karavelov nu erau seriόse. Astfelŭ din tóte părţile se începù sĕ i se céră demisiunea. La 5/17 Augustŭ „Nezavissimoste“, ḑiarulŭ celŭ mai influentŭ din ţéră, îlŭ somà sĕ se retragă. In ajunulŭ lui 9/21 Augustŭ tóte ḑiarele repetau în corŭ că „inamicii poporului vorŭ începe cu principele«. D. Karavelov nu avù curagiulŭ sĕu înţelepciunea sĕ se re-

---

FOILETONU.

Niculiţa lui Vacă bărnace.

(Urmare şi fine.)

Şi se puse lupulŭ şi mâncà óia, dér dupăce se săturà se cam mai duse; nu ḑise nicĭ baremĭ: Mulţămescŭ!

Mai stătù Niculiţa câtŭ stătù, între vitele cele multe care păsciau ţérina, şi étă că venì o vulpe. — „Ce stai aşa îngânduratŭ, Niculiţă?“ — »Tacĭ nu mĕ mai întreba, că veḑĭ ce nĕcasŭ a datŭ preste mine!“ — »Ce necasŭ?« — »Dér uite, săriţĭ-ar ochii, nu veḑĭ că mĭ-au eşitŭ vitele din cornŭ şi nu le mai potŭ băga îndĕrĕptŭ, ér sătenii de vorŭ veni şi vorŭ vedea ce le-amŭ făcutŭ ţarinele cu vitele mele, mĕ omóră.“ — „Lapte cu păsatŭ, Niculiţă, nu nĕcazŭ, dă-mĭ unŭ mielŭ că eu îţĭ bagŭ vitele tóte în cornŭ.« — »Ţi voiŭ da, că mai dĕdui şi lupului o óiă stérpă, şi dupăce se săturà se duse dracului lingându-şĭ botulŭ!' — „Bine, ḑise vulpea, nu-mĭ da numai sĕ nu-ţĭ pară rĕu!' — „Apoi na déră mielulŭ!»

Şi dădù Niculiţa unŭ drăguţŭ de mielŭ încâtŭ şi cinste la fişpanulŭ îlŭ puteai trimite. Apoi vulpea îlŭ mâncà în cea mai bună ticnélă. După ce se săturà ca o jupânésă, apoi se duse p'aci încolo trăgêndu-şĭ códa a lene după ea, ba nicĭ nu mulţămì lui Niculiţa de omeniă.

Dér nu multŭ avù Niculiţa de aşteptatŭ şi écă venì pe aci unŭ smeu. — »Da cei Niculiţă? Te fripseră bine lupulŭ şi vulpea! Ce-mĭ dai mie, că eu într'unŭ minutŭ ţi-le bagŭ de unde au eşitŭ? — »Ce sĕ-ţĭ dau?' — »Sé-mĭ dai sufletulŭ când îţĭ va fi lumea mai dragă.'

Térgulŭ se făcù. Smeulŭ luà unŭ sbiciu şi numai odată pocnì cu elŭ în aerŭ, şi tóte vitele întrară în cornŭ, apoi smeulŭ se duse în drumulŭ lui, ér Niculiţa merse până la satulŭ lui dér nu mai cutezà a se nita în cornŭ, ca nu cumva sĕ i se întêmple ceva mai rĕu.

La ei acasă nu mai cunoscea pe nime, nicĭ tata, nicĭ mastiha nu mai erau între cei vii, cele două fete ale maştărăsii se măritasera şi aveau copii.

Se pune decĭ Niculiţa şi se uità acum odată în cornŭ, şi eşiră vitele tóte de se făcù gazdă dintr'odată, din vite vêndù şi cumpărà grădină şi casă, moşiă şi viiă, şi pădure şi totŭ ce scia elŭ că trebue la o gazdă bună, ér vitele totŭ nu i se împuţinau. Apoi dupăce îşĭ însemnà tóte celea, se puse şi merse a peţi, mai icĭ, mai colo, până dă de o fată bună şi frumósă că elŭ, pe care o şi ia de nevastă. Dér chiar când se ospĕtau mai bine colea dupăce veniră dela cununiă, venì smeulŭ la feréstra casei unde era ospĕţulŭ şi strigà: »Niculiţă, Niculiţă! Am venitŭ sĕ-mĭ dai ce mĭ-ai făgăduitŭ.“

Dér unŭ colacŭ mare, care era pe mésă începù a vorbi: — „Mai aştéptă şi tu smeule o leacă, şi mai rabdă, că şi eu câte mai rabdŭ până mĕ veḑĭ cum sunt! Că pe mine mai întâiŭ mĕ aruncă pe josŭ, apoi se apucă cu nisce cuie de mine şi mĕ totŭ mişcă, după ce crescŭ de unŭ cotŭ şi suntŭ galbinŭ de căldura sórelui, vinŭ cu o strîmbă cotrâmbată şi mĕ taiă-şi mĕ taiă şi mĕ facŭ snopĭ, apoi mĕ punŭ grămadă după aceea mĕ aruncă într'unŭ carŭ şi cu carulŭ mĕ ducŭ acasă şi mĕ punŭ rotogolŭ mare, la acela-i ḑicŭ stogŭ, după aceea de acolo mĕ aruncă érăşĭ josŭ şi se punŭ cu nisce beţe pe mine şi mĕ totŭ batŭ, mĕ totŭ batŭ, până totŭ ferferiţe se face cămaşa în spatele mele, după aceea în pielea gólă, cum amŭ rĕmasŭ, mĕ bagă în sacŭ — ca sĕ nu-mĭ fiă ruşine de lume, fiindŭ în pielea gólă, — cu sacii mĕ ducŭ la móră şi mĕ punŭ pe o piétră, ér pe mine jócă altă piatră, dér atâta jócă până mĕ facŭ numai prafŭ de făină. După aceea ér mĕ aducŭ acasă şi mĕ înécă în apă, apoi mĕ sară de mĕ usturà sufletulŭ, după aceea aşa mĕ amestecă cu apă şi cu sare până mĕ facŭ ca tina dér nicĭ cu atâta nu mĕ lasă, mĕ bagă în cuptorulŭ ferbinte, câtŭ orĭ pe cine ai băga acolo — ar muri, dér eu şi de acolo esŭ sănĕtosŭ, veḑĭ-mĕ cum suntŭ, rabdă şi tu câte am răbdatŭ eu, atuncĭ poţĭ vorbi cu mine şi cu alţĭ ómenĭ de omeniă; auḑit-ai orĭ ba?«

Atuncĭ smeulŭ temêndu-se sĕ nu-lŭ prindă şi pe elŭ şi sĕ-lŭ chinuéscă ca pe colacŭ, s'a dusŭ, şi dusŭ a fostŭ în vecii vecilorŭ; mâie pe unde a înseratŭ, în stanĭ şi-n bolovanĭ.

Ér Niculiţa a trăitŭ cu nevasta ḑile albe, şi de n'a muritŭ şi astăḑĭ trăesce. Ér eu m'am suitŭ p'unŭ cuiu sĕ nu vi-o mai spuiu.

Dela Ionŭ Sânceleanŭ din Sâncelŭ.

I. Popŭ Reteganulŭ.

tragă. Astfelŭ, mulţămită nemulţămirei contra ministrului, inamicii Bulgariei au putută sĕ'şĭ esecute atentatulŭ lorŭ şi sĕ încépă cu principele.

Este véditŭ pentru noi că poporulŭ bulgarŭ nu e întru nimicŭ amestecatŭ în acéstă lovitură de statŭ. Contra interesului sĕu şi contra dorinţelorŭ sale s'a procedatŭ detronându-se principele. Nu credemŭ că poporulŭ bulgarŭ consimte vre-o dată sĕ se închine în faţa absolutismului Ţarului şi sĕ dea pe eroulŭ dela Slivniţa în mânile inamicilorŭ lui.

In calitatea nóstră de fii ai patriei nóstre, declarămŭ susŭ şi tare că autorii acestei loviturĭ de statŭ suntŭ inamicii noştri naţionalĭ, inamicii independenţei poporului bulgarŭ, carĭ au profitatŭ de situaţia dificilă pentru a pune mâna pe representantulŭ independenţei naţionale. Interesele cele mai sfinte ale poporului nostru ernu şi suntŭ încă în menţinerea unei politice indeqendentă de orĭce influinţă străină, şi aceste interes au fostŭ forte bine înţelese de principe. Decá o asemenea politică va trebui sĕ ne atragă animositatea Ţarului, poporulŭ bulgarŭ are speranţă că, pentru a resista, elŭ va avea protecţiunea, sau celŭ puţinŭ sprijinulŭ liberei şi luminatei Europe occidentale. — *Studenţii bulgarĭ din Liège şi Anvers.*

Liege şi Anvers, 28 Augustŭ 1886.

SCIRILE DILEI.

Inmormĕntárea multŭ regretatului Dr. Franciscŭ Schuselka s'a sĕvêrşitŭ în 3 Septemvre în Heiligenkreuz lângă Baden. A fostŭ de faţă unŭ mare numĕrŭ de amicĭ şi cunoscuţĭ ai rĕposatului. Societatea diariştilorŭ „Concordia" a fostŭ representată printr'o deputaţiune. Preşedintele ei Schembera a ţinutŭ la mormĕntŭ unŭ discursŭ, care a emoţionatŭ pe toţĭ cei de faţă. Imediatŭ dupĕ cosciugŭ mergea fiiulŭ rĕposatului d. Dr. Ernst Schuselka şi soţia lui d-na Ida Schuselka. — Mâne vomŭ aduce biografia distinsului şi neuitatului publicistŭ.

—x—

In adunarea generală dela 2 Septemvre n. a representanţei oraşului Caşovia s'a făcutŭ propunerea ca dieta sĕ fiă rugată a rechiema în ţeră regimentele ungare, se întroducă în ele limba de comandă unguréscă şi sĕ jure oficerii pe constituţiune Fişpanulŭ a făcutŭ sĕ se respingă propunerea.

—x—

P. S, Sa Archiepiscopulŭ şi Metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ a chirotesitŭ pre Preacuvioşia Sa protosincelulŭ Dr. Ilarionŭ Puşcariu întru archimandritŭ.

—x—

O prinde mirarea pe o fóiă nesăbuită din Cluşiu, că unŭ învĕţătorŭ românŭ gr. cat.. din comitatulŭ Selagiului, anume Gavrielŭ Kővári, care cu încheierea anului scolasticŭ a obţinutŭ în propunerea limbei maghiare clasificaţiune bună, acum dice că ar fi ajunsŭ slugă la proprietatea unui conte maghiarŭ. Cine ar puté sĕ crédă — dice „Ellenzék" — că la unŭ învĕţătorŭ ca acesta gr. cat., sĕ poţĭ afla o recomandaţiă aşa de bună despre posederea limbei maghiare, când mulţĭ învĕţătorĭ suntŭ, carĭ nu sciu ungeresce, ba póte nicĭ diplome n'au şi cu tóte acestea totŭ învĕţătorĭ rĕmânŭ până la sfîrşitulŭ vieţii? — Adecă nesăbuita din Cluşiu arŭ vrea, ca toţĭ învĕţătorii românĭ sĕ scie unguresce ca »Românulŭ" Kővári — audĭ nume românescŭ! — că apoi capĕtă diplome ca sĕ ajungă »domnĭ marĭ« : slugĭ la conţĭ maghiarĭ. Sĕ 'şĭ-o însemne bine acei învĕţătorĭ, carĭ pentru cei 30 de arginţĭ ai lui Iuda sĕu pentru ca sĕ 'şĭ atragă graţia »măriei sale' d-lui inspectorŭ scolarŭ neglijéză limba maternă şi celelalte obiecte de învĕţămêntŭ ocupându-se numai cu limba unguréscă.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicaţiune a datŭ încă pe unŭ anŭ comerciantului Iosef Bredermann din Dobriţinŭ concesiune pentru a pregăti construirea unei căi ferate dela staţia Braşovŭ până în Braşovŭ şi de aci prin Cârstianŭ şi Rĕşnovŭ până la Zĕrnescĭ, mai departe dela Braşovŭ prin Bacĭfalu şi Satulungŭ până la Zizinŭ.

—x—

In comuna Hidveg din comitatulŭ Hont s'a ivitŭ filoxera, de asemenea s'a constatatŭ filoxera în Orosulŭ mare şi în Racoşŭ-Cristurŭ.

—x—

Tinerimea studiósă din Zernescĭ va da în 29 Augustŭ st. v. 1886 în edificiulŭ scolarŭ din Zernescĭ o representaţiune teatrală urmată de danţŭ. Se vorŭ juca »Lipitorile Satelorŭ« dramă în 3 acte şi 2 tablourĭ de Vasile Alesandri. Inceputulŭ la 8 óre séra. Preţulŭ rĕmâne la bunăvoinţa onor. publicŭ. Comitetulŭ arangiatorŭ invită pe toţĭ amicii junimei române la acéstă petrecere.

—x—

Dr. Adolfŭ Migotti, profesorŭ de matematică la universitatea din Cernăuţĭ, care a întreprinsŭ în decursulŭ feriilorŭ din éstŭ anŭ o călĕtoriă în Alpĭ, făcŭ în 15 ale l. c. o escursiune pe muntele Mandrou în grupa Adamelo. Suindu-se, lunecă şi cădu într'o prăpastiă adêncă, în care rĕmase cu capulŭ sfărîmatŭ în bucăţĭ. Elŭ era de abia de 3) de anĭ şi de trei anĭ profesorŭ la universitatea din Cernăuţĭ, scrie „Revista Politică«.

—x—

Congresulŭ naţionalŭ alŭ bisericei gr. or. sêrbescĭ se va întruni în 27 Octomvre a. c. Acum este întrunitŭ sinodulŭ episcopescŭ, care pertractéză obiectele, avisate la competinţa sa şi anume: unŭ statutŭ pentru regularea parochielorŭ şi a protopresviteratelorŭ, precum şi unŭ statutŭ despre organisarea eparchielorŭ şi a senatului bisericescŭ.

—x—

Cetimŭ în »Curierulŭ Financiarŭ": Printre tinerii carĭ au absolvatŭ scóla practică de agricultură dela Strihareţŭ se remarcă d-nu Gavrilŭ Crudu din judeţulŭ Neamţu, Ioanŭ Mateescu din Teleormanŭ, Iónŭ Paşcanŭ din acelaşĭ judeţŭ şi Constantinŭ Dumitrescu din Oltŭ. M. S. Regele voindŭ a încuragia pe aceştĭ tinerĭ în formarea carierii lorŭ, a ordonatŭ a fi angagiaţĭ ca brigadierĭ silvicĭ în serviciulŭ Domeniului Corónei, cu tóte că acestŭ serviciu n'are trebuinţă, dându-le acum la începutŭ ca gratificaţiă, pentru succesulŭ ce au obţinutŭ în studiulŭ scólei, câte unŭ calŭ de călăriă cu şéua şi cu tóte accesoriile, haine şi plata transportului şi a tuturorŭ cheltuelilorŭ dela Slatina până la Domeniele la care suntŭ numiţĭ.

Cârna, 27 Augustŭ 1886.

Stimate d-le Redactorŭ! In 25 Augustŭ st. n. s'a serbatŭ în comuna Cârna aşedarea petrii fundamentale a scólei române de ambe confesiunile, aşedêndu-se în o pétră mare scobită mai multe monete imperialĭ şi ung. cu unŭ manuscriptŭ pe chărtiă de pergamentŭ, care conţine următórele cuvinte: „Nihil sine deo! In anulŭ Domnului 1886, Augustŭ 25, cu ajutorulŭ Atotputernicului s'a pusŭ pétra fundamentală pentru edificarea acestei scóle. Dominante: Francisco Iosefo I, imperatore et rege Austro-Hungariae. — Cu spesele curatŭ ale locuitorilorŭ din comuna Cârna. După multe ostenele sub inspectoratulŭ d-lui Gáspár Iános, inspectorŭ reg. scolarŭ, Iozsef Teleky, pretore cerc. în Vinţiulŭ inferiorŭ; Senatulŭ scolarŭ: Ioachimŭ Medrea, not. cerc. ca preşedinte; membrii: Dănilŭ Chirilă, parochŭ rom. gr. orient., Ioanŭ Şiara, parochŭ gr. catholicŭ, Ioanŭ Roşiu, Georgiu Rotea, Avramŭ Grecu· Ajută Dómne! Cârna în 25 Augustŭ 1886.«

La acéstă serbare 'au fostŭ învitaţĭ p. t. d-nii Gáspár Iános şi Teleky Iozsef, carĭ au contribuitŭ şi dênşii la edificarea acestei scóle, a căreia lipsă era de multŭ simţită pentru locuitorii din Cârna. Asemenea au fostŭ învitaţĭ d-nii protopopĭ de ambe confesiunile, însĕ cu părere de rĕu trebue sĕ spunŭ că nicĭ unulŭ din aceştĭ domnĭ, afară de p. t. d-lŭ Teleky Iozsef, nu au luatŭ parte la acéstă serbare, aşa câtŭ însuşĭ d-lŭ solgăbirĕu Teleky Iozsef a aşedatŭ cu mâna sa o pétră în fundamentulŭ scólei descoperindu-şĭ capulŭ şi rostindŭ următórele cuvinte în limba română: »D-lorŭ şi adunatŭ poporŭ! Sĕ sciţĭ că temeiulŭ, unde am aşedatŭ eu acéstă pétră, este légănulŭ religiunii, alŭ culturii şi alŭ patriotismului. Dea Dumnedeu ca sĕ vĕ ajungeţĭ scopulŭ!«

La acésta d-lŭ preotŭ din locŭ, Dănilă Chirilă, l'a salutatŭ prin câteva cuvinte bine potrivite, ér cei de faţă i-au disŭ unŭ: „Sĕ trăiéscă!"

Nu uitŭ însĕ a spune că meritele acestui frumosŭ progresŭ suntŭ a se atribui în mare parte d-lui notarŭ cercualŭ din locŭ şi preşedinte alŭ senatului scolarŭ, Ioachimŭ Medrea, care de mai mulţĭ anĭ şi până în diua de adĭ lucréză şi a lucratŭ cu zelŭ, necruţândŭ nicĭ o ostenélă pentru a sĕvêrşi edificarea acestei scóle. Dea Dumnedeu ca şi alţii sĕ urmeze esemplulŭ d-sale!

T. A.

Psilografia.

Cetimŭ în „La Republiqe française" din Parisŭ:

Mai dĕunădĭ vorbeamŭ despre unŭ mijlocŭ propusŭ consiliului municipalŭ pentru a împedeca printr'o metodă sigură falsificarea titlurilorŭ de rentă. Etă unŭ nou procedeu propusŭ, care pare a ajunge la acelaşĭ resultatŭ şi a servi totdeodată pentru a împedeca contrafacerea biletelorŭ de bancă. Voimŭ sĕ vorbimŭ despre „psilografiă".

Unŭ Românŭ, originarŭ din Macedonia, d. Vlădica, este inventatorulŭ psilografiei. Urmărindŭ cu emoţiune, în 1870, diferitele fase ale luptei nóstre în contra Germaniei, d. Vlădica fŭ isbitŭ de imensulŭ avantagiu, pe care Parisulŭ l'ar puté obţiné, în timpulŭ asediului, dintr'unŭ mijlocŭ de comunicaţiune facilŭ şi repede cu provincia. Corespondinţele cu porumbeii călĕtorĭ, singurĭ utilisabilĭ în asemenea circumstanţe, nu potŭ fi cetite, după cum se sciă, decâtŭ fiindŭ mărite prin fotografiă, care fórte desŭ reproduce cuvintele într'unŭ modŭ confusŭ.

Lucrândŭ în acestŭ sensŭ, d. Vlădica descoperì psilografia. Cu ajutorulŭ unui micŭ stiletŭ la estremitatea căruia este fixatŭ unŭ vêrfŭ de diamantŭ, după o metodă fórte simplă, lesne de învĕţatŭ în câte-va ore, se póte scrie, séu mai bine grava, pe orĭ-ce metalŭ séu pétră frase în litere minuscule, carĭ se potŭ reduce până la $1/32$ dintr'unŭ miliametru. Printr'unŭ procedeu specialŭ, literile aparŭ apoi cu cernélă, şi cu ajutorulŭ unei lupe, se potŭ ceti fórte distinctŭ.

Astfelŭ, spre esemplu, pe unŭ bobŭ de grâu, d. Vlădica scrie cursivŭ — cuvêntulŭ e nemeritŭ — până la 600 litere, 1000 pe unŭ bobŭ de linte şi 12,000 pe unulŭ de fasole! A scrisŭ pe unŭ portretŭ alŭ lui V. Hugo cele cincĭ volume din „Miserabili«, cuprinse în întregulŭ lorŭ în »paltonulŭ« poetului. Acéstă lucrare gravată „in verso" pe piatră, nu conţine mai puţinŭ de 2,500,000 litere. A făcutŭ asemenea o chartă completă a Europei cu rîurile ei, drumurĭ de ferŭ, oraşe principale etc., în colorĭ... pe unŭ bobŭ de fasole.

Lucrulŭ ne-ar face sĕ surîdemŭ décă nu ne-amŭ gândi la aplicaţiunile utile ce se potŭ trage din acestŭ nou genŭ de scriere. Intrebuinţate pentru bilete de bancă, aceste caractere atâtŭ de fine şi netede desfidŭ orĭ-ce reproducţiune fotografică, carĭ aparŭ totdéuna umbrite şi prin urmare necitibile. In timpŭ de rĕsboiu, avantagiele ar fi asemenea fórte numeróse.

Inventatorulŭ psilografiei lucréză neîncetatŭ dela 1870 la ideea de care şĭ-a legatŭ numele sĕu. Abia în 1883 putu, pentru prima óră, sĕ espună resultatele lucrărilorŭ sale în Bucurescĭ.

D. Lockroy, ministrulŭ comerciului şi industriei, care îi arată multă bună-voinţă, l'a asiguratŭ de concursulŭ sĕu. I-a promisŭ unŭ locŭ reservatŭ la esposiţiunea universală din 1889, pentru ca publiculŭ sĕ pótă aprecia lucrările sale atâtŭ de interesante.

Insciinţare.

Inmatricularea la şcólele medii rom. gr. or. din Braşovŭ se va face în 30 şi 31 Augustŭ, 1-a şi 2 Septemvre 1886 dela 8—12 óre a. m. în cancelaria subscrisei direcţiunĭ.

Şcolarii se vorŭ presenta însoţiţĭ de părinţii, tutorii séu de gazdele lorŭ. Cei ce s'ar presenta mai târdiu fără motivŭ de morbŭ séu altă pedecă gravă — nu se vorŭ inmatricula ca şcolarĭ ordinarĭ.

Examenele de repetiţiune şi de primire sĕ vorŭ ţiné în dilele însemnate mai susŭ dela 3—6 óre p. m.

Braşovŭ, 25 Augustŭ 1886.

Direcţiunea
şcólelorŭ medii gr. or. rom.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

SOFIA, 7 Septemvre. — S'a numitŭ o comisiune constătătóre din Stambulov, Radoslavov, Caravelov, Geşov şi Veilov, care sĕ tracteze cu Rusia şi cu celelalte puterĭ europene asupra resolvării cestiunii bulgare. Consululŭ rusŭ a comunicatŭ rĕspunsulŭ Rusiei la propunerile Bulgariei, după care Rusia nicĭdecum n'are intenţiunea d'a se amesteca în afacerile interne ale Bulgariei. De o ocupaţiune a Bulgariei nicĭ vorbă nu e, la trimiterea unui comisarŭ rusŭ nicĭ nu se póte cugeta, câtŭ timpŭ prinţulŭ Alecsandru sĕ află în Bulgaria. Se crede că declaraţiunea consulului rusŭ va linişti spiritele.

DIVERSE.

Destrugerea phylloxerei. Se scie că acéstă aşa de stricătóre insectă se întinde, din ce în ce în România. S'a propusŭ mai multe mijlóce feritóre séu înlăturătóre a rĕului, mijlóce mai multŭ séu mai puţinŭ practice. In Bourgognia (Francia) s'au făcutŭ deunădĭ, de faţă cu o mulţime de proprietarĭ, mai multe experienţe asupra rădĕcinelorŭ de viţă pline de phyloxere vii şi de ouĕ. Fie-care rădĕcină de viţă s'a udatŭ cu unŭ lichidŭ compusŭ din unŭ litru de apă în care s'a turnatŭ 10 grame de phylloxericidă dată de d-lŭ Maiche. După trei dile o comisiune constată că acéstă licóre nu numaĭ că nu strică la vie, dér o imputernicesce şi mai multŭ, ér efectulŭ sĕu asupra insectelorŭ şi ouelorŭ lorŭ e aşa de mare încâtŭ nu s'a mai putută găsi nicĭ o philloxeră viuă. Acéstă phyloxericidă nu e scumpă şi nu costă decâtŭ o centină şi jumĕtate de fiă-care rădĕcină cuprinsă cu desăvêrşird de stricătórea insectă. Ca mijlocŭ preservativŭ se pune şi mai puţină philloxericidă şi astfelŭ cheltuiéla e fórte neînsemnată. In Francia viicultorii încércă, în aceste momente, în mai multe localităţĭ acestŭ nou tratamentŭ datoratŭ d-lui Maiche.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Septemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	107.70
Rentă de hârtiă 5%	94 80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	— —
Bonurĭ rurale ungare	105.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	105 25
Bonurĭ rurale transilvane	105 25
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	126.75
Renta de hârtiă austriacă	84 85
Renta de arg. austr.	85 20
Renta de aurŭ austr.	118 35
Losurile din 1860	140 50
Acţiunile băncei austro-ungare	863 —
Act. băncei de creditŭ ung.	288.50
Act. băncei de creditŭ austr.	278.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	9.99
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.80
Londra 10 Livres sterlinge	126.20

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 24 Augustŭ st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93—	94—
Renta rom. amort. (5%)	97—	98—
» convert. (6%)	88—	88½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	34—
Credit fonc. rural (7%)	103—	104—
» „ „ (5%)	87—	88—
» » urban (7%)	100—	101—
» » » (6%)	92—	93—
» » » (5%)	82—	83—
Banca naţională a României 500 Lei	1020	1030
Ac. de asig. Dacia-Rom.	270	273
« » » Naţională	214	216
Aurŭ contra bilete de bancă	13.75	14.25
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 5 Septemvre st. n. 1886.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.68	8.72
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'orĭ	9.96	9.99
Lire turcescĭ	11.27	11.30
Imperialĭ	10.26	10.29
Galbenĭ	5.88	5.92
Scrisurile fonc. »Albina»	100.50	101.50
Ruble Rusescĭ	121.½	122.½
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ la scóla confesională gr, cat. română din comuna Mocodŭ, în vicariatulŭ Rodnei, cu unŭ salarŭ anualŭ de 240 fl, v. a. apoi cortilŭ liberŭ cu 2 odăi padimentate şi 2 grădinĭ de pometŭ şi legumĭ, prin acésta se escrie concursŭ.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ vorŭ avea a-şĭ asterne suplicele lorŭ până la 26 Septemvre a. c. st. n., în care ḑi după s. liturgiă se va ţinea şi alegerea — către subscrisulŭ senatŭ scolasticŭ, provĕḑute cu testimoniele de servitŭ, de moralitate şi de cualificaţiune.

Din şedinţa senatului scolasticŭ confs. gr. cat.

Mocodŭ, în 15 Augustŭ 1886.

Leonŭ Vertîcŭ, preşedinte. **Stefanŭ Puica,** notarŭ ad hoc.

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugămŭ pe d-nii abonaţi ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Conspectulŭ operaţiunilorŭ

institutului de creditŭ şi de economii „ALBINA«

în luna Augustŭ 1886.

Intrate:

Numerariu din 30 Iuliu 1886	fl. 88,103.55
Depunerĭ	» 117,115.65
Cambii rĕscumpĕrate	» 234,320.11
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	» 14,017.87
Interese şi provisiunĭ	» 16,464.14
La fondulŭ de pensiune	» 103.26
Moneta vêndută	» 7,407.98
Efecte	» 6,770.50
Conturĭ curente	» 22,096.23
Diverse	» 1,884.78
Suma	fl. 508,283.07

Eşite:

Depunerĭ	fl. 145,317.56
Cambii escomptate	» 232,813.11
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	» 19,257.80
Interese pentru depunerĭ	» 327.20
Contribuţiune şi competinţe	» 48.20
Salarie şi spese	« 2,080.62
Moneta cumpĕrată	» 9,735.45
Conturĭ curente	« 28,288 34
Diverse	» 1,147.20
Saldulŭ Numĕrarului cu 31 Aug. 1886.	„ 69,263.59
Suma	fl. 508,284.07

Sibiiu, în 31 Aug. 1886.

P. Cosma m. p. Director esecutiv. **Iosifŭ Lissai,** m. p. Comptabilŭ.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţi cetitori, cari vorŭ binevoi a se abona la fóia nóstră de aici încolo, că avemŭ încă în reservă numeri de la începutulŭ anului 1886 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

ADMINISTRAŢIUNEA „GAZ. TRANS.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	7.30	—
Predealŭ	—	9.32	1.14	—
	—		—	—
Timişŭ	—	9.56	1.45	—
Braşovŭ	—	10 29	2.32	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blaşiu	1.30	—	11.34	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.52	—
Teiuşŭ	2.34	—	11.41	—
Aiudŭ	2.55	—	1.12	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	1.42	—
Uióra	3.24	—	1.51	—
Cucerdea	3.36	—	2.15	—
Ghirisŭ	4.11	—	3.12	—
Apahida	5.36	—	4.59	—
Clusiu	5.56	—	5 30	—
	6.31	6.03	—	8.00
Nedeşdu	6.52	6.21	—	8.34
Ghirbŏu	7.08	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.23	—	—	9.56
Stana	8.12	—	—	10.16
Huiedinŭ	8.12	7.14	—	11.04
Ciucia	8.52	7.43	—	12 17
Bucia	9.10	—	—	12.47
Bratca	9.29	—	—	1.21
Rév	9.41	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	10 24	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	10.43	—	—	3.38
Várad-Velinţe	10.53	—	—	3.54
Oradia-mare	11.—	9.13	—	4.05
	11.15	9.18	10.55	—
P. Ladány	1.09	10.38	1 23	—
Szolnok	3.29	12.20	3.24	5.17
Buda-pesta	6.38	12.20	10.05	5.25
Viena	—	2.15	2.15	10.—
	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	2 02	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbeu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Clusiu	—	10.28	5.05	6.43	—
	10.45	—	—	7.03	—
Apahida	11.14	—	—	7.26	—
Ghiriş	1.06	—	—	8.51	—
Cucerdea	—	—	—	9.31	—
	2.01	—	—	9.43	—
Uióra	2.10	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	2.19	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.33	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	3 35	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	4.09	—	—	11.28	—
Blaşŭ	4.29	—	—	11.44	—
Micăsasa	5.03	—	—	12.18	—
Copşa mică	5.45	—	—	12.36	—
Mediaşŭ	6.06	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	6.45	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	7.40	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	8.07	—	—	3.02	8.01
Homorod	10.05	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	11.02	—	—	5.30	11.02
Apatia	11.37	—	—	6.03	11.37
Feldióra	12.14	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ	1.09	—	—	7.14	1.09
	1.55	5.45	—	—	1.50
Timişŭ	2.53	6.22	—	—	2.48
Predealŭ	3.28	6.47	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	9.35	11.45	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4.53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.34	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	5 48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Haţegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Baniţa	—	3.35	6.07
Petroşeni	—	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşeni	6.49	9.33	—
Baniţa	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Haţegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.